

Zicht op Florence

Orsan Michele (detail)

Piazza del Campi

Stedenprofiel: Florence

Roos van Put Geen stad in Europa waar de Renaissance echt op elke straathoek en in alle straatstenen is te vinden. Geen stad ook waar het verleden zo vaak wordt herdacht met tentoonstellingen, evenementen, festivals. Florence. Elke kunstliefhebber is er minstens één keer geweest. En je krijgt er nooit genoeg van. Altijd weer ontdek je iets nieuws op kunsthistorisch gebied. In het Stedenprofiel Florence is nu eens niet gekeken naar het kunsthistorisch bekende gezicht, maar is gezocht naar wat deze prachtige Italiaanse stad heeft te bieden op het hedendaagse en moderne terrein.

Ook al zoek je naar hedendaagse juweeltjes, toch kun je als kunsthistoricus het niet laten om toch nog even de oudste apotheek van de wereld te bezoeken; de Profumo-Farmaceutica di Santa Maria Novella, gesticht door de Dominicaanse monniken in 1221. Of je keert weer terug naar de schoonheid van de Boboli tuinen met de 'druipgrotten'. Vele kunsthistorici en overige kunstliefhebbers bezoeken Florence jaarlijks, al was het alleen al om La Primavera van Botticelli nog maar een keer te bekijken in het Uffizi. Is het niet vanwege de voorstelling dan wel wegens de techniek van dit meesterwerk. De Cappella dei Medici, de Duomo, Palazzo Vecchio, Ognissanti, Santa Maria del Carmine (met de prachtige verdrijving uit het paradijs van Masaccio), de Santo Spirito; wie van kunst houdt, wil niets liever dan in Florence vertoeven.

Zo vaak mogelijk. Er is altijd iets te ontdekken in dit kunsthistorische paradijs. Jammer van de veelheid toeristen, zeker in het weekeinde van Pasen. Het aanbod op het eigentijdse terrein valt eerlijk gezegd tegen. Het is ook weer niet zo dat er helemaal niks gebeurt, maar de kwaliteit laat vaak te wensen over. Er zijn galleries met een hedendaags aanbod, maar de kunst is te rubriceren onder de noemer 'pleasing'. Typisch voor Italiaanse eigentijdse kunst lijkt het 'te willen behagen' te zijn. Iets wat zich op de MiArt van 2007 al manifesteerde.

De (vaak gladde, 'gepolijste') kunstwerken die Italiaanse galleries op deze beurs brachten, vielen danig uit de toon bij de kunst van de Nederlanders – Nederland was in het voorjaar van 2007 het gastland op deze Italiaanse beurs. Het 'horzelkarakter' van de Hollandse kunst was hier evident, naast het overwegend esthetische van de Italiaanse collega's.

Fotogalerie Brancolini Grimaldi Arte Contemporanea is wellicht de enige Florentijnse galerie die hier noemenswaardig is. De galerie heeft ook een vestiging in Rome en presenteert zich op diverse internationale fotobeurzen zoals de Paris Photo. Eigenaren Isabella Brancolini en Camilla Grimaldi werken met gerenommeerde kunstenaars zoals Massimo Vitali, Lara Baladi, Andrea Fraser, Olivo Barbieri, Mitch Epstein, Alberto Garcia-Alix e.a. De galerie is klein van formaat en ligt vlakbij de oude brug.

Palazzo Strozzi

Binnentuin Costa San Giorgio

Detail straatantaarn aan de Arno

Boboli tuinen, Medici wapen

Mario Marini museum

Palazzo Pitti

HEDEENDAAGSE GALERIES

Overige noemenswaardige hedendaagse galleries in Florence zijn Galleria Alessandro Bagnai, Santo Ficara, Fritelli Arte Contemporanea, Poggiali e Forconi, Il Ponte en Daniell Ugolini Contemporary. Opmerkelijk binnen de hedendaagse Italiaanse kunst is de (soms direct aantoonbare) relatie met het verleden. Zo zie je in sommige eigentijdse uitingen de erfenis van Lucio Fontana (1899-1968) terug komen, zoals inkepingen en perforaties in doeken (het werk van Gianni Dessì, te zien bij galerie Alessandro Bagnai). En een andere keer doemen associaties op met de schilderijen van Francesco Clemente (geboren 1952), die Italiaanse schilder die in zijn symbolische schilderkunst thema's als liefde, dood en angst de hoofdrol liet spelen. Tijdens het Paasweekeinde van 2007 was er een tentoonstelling te zien in het Belvedere, waar vijftien Italiaanse galleries uit de nabije omgeving van Florence (Prato, Livorno, Forte dei Marmi) zich presenteerden. En ook in deze presentatie viel direct op hoe braaf de hedendaagse Italiaanse kunst is. Kunst die de aandacht niet lang weet vast te houden. Kunst zonder zuigende werking, kunst zonder maatschappelijk, sociaal of politiek getinte inhoud. Kunst die geen aanspraak doet op de verbeelding en het intellect werd ook bepaald niet geprikkeld. Maar wie nu veronderstelt dat Florence helemaal niets voorstelt op het gebied van eigentijdse

kunst, zit er naast. Want in Florence heeft een Biennale plaats, waar de kwaliteit van de kunst helaas tegenvalt, maar in het Stazione Leopolda worden weer allerhande festivals georganiseerd waar kunst, muziek en mode elkaar ontmoeten. Bijvoorbeeld het festival Fabbrica Europa (zie onder Tips Florence voor de website). Gedurende een maand in het voorjaar staat het Stazione Leopolda in het teken van modeshows, dans, beeldende kunst, muziek. Elk jaar heeft het festival een ander thema. Voor 2007 (de 14de editie) stond 'Variable Geometry' centraal. Noemenswaardig binnen het aanbod musea is het Marino Marini museum in Florence. Gevestigd in een oude kerk, de Chiesa di San Pancrazio. Het is een museum waar je bijna nooit toeristen aantreft. Marino Marini was een Italiaanse beeldhouwer en graficus. Hij is bekend vanwege zijn serie paard- en ruiterbeelden. Het werk herbergt een grote dynamiek: vooral omdat in de serie de relatie tussen paard en ruiter steeds heftiger wordt. Waar in sommige werken de ruiter eenvoudigweg op de rug van het paard is gezeten en het mannetje slechts de hoogte in tuurt, zie je bij andere sculpturen het paard ter aarde storten terwijl de gestalte van de ruiter juist naar de hemel reikt. Het museum is als één van de weinige open op maandag. Andere plekken waar tentoonstellingen hedendaagse en moderne kunst zijn te zien is het Palazzo Strozzi en even buiten Florence, in de heuvels

van Fiesole, in de Basilica di Sant'Alessandro. In April 2007 was er bijvoorbeeld een schilderijtentoonstelling van Giorgio de Chirico, de grondlegger van de Italiaanse metafysische schilderkunst (Scuola Metafisica).

MODE EN VINTAGE

Op het gebied van mode kun je vanzelfsprekend in heel Italië goed terecht. De grote namen komen immers hier vandaan. In Florence struikel je over de (betere) modemerken. De bekende zoals D&G, Vuitton, Fendi bevinden zich aan de Via degli Strozzi. Gucci vind je onder meer aan de Via de'Tornabuoni, Cavalli aan de Via della Spada, vlakbij is de Via della Vigna Nuova met Gianfranco Ferré, Etro in de Vigna Nuova 50 met daartegenover Zegna voor de heren. De wat hipperen merken zoals Westwood, Chalayan, Wilhelm bij Guya aan de Via Por Santa Maria nr. 76/r. Margiela, Bikkembergs, Yamamoto aan de Calimala nr. 20. Beide winkels liggen schuin tegenover elkaar, vlakbij de oude brug, in het toeristische hart van Florence. Maar naast de grote (en vaak dure) merken kun je in Florence toch ook goed terecht op het gebied van vintage en tweedehands. In de Borgo Pinti bijvoorbeeld ligt een aantal bijzondere winkeltjes en charmante boetiekjes. Te koop is hier tweedehandskleding, vintage, antiek, gebruikte meubels, metalen kinderspeelgoed etc. In deze straat is een uitzonderlijke vintagewinkel te vinden: La Belle

Perseus van Benvenuto Cellini

Soqquadro

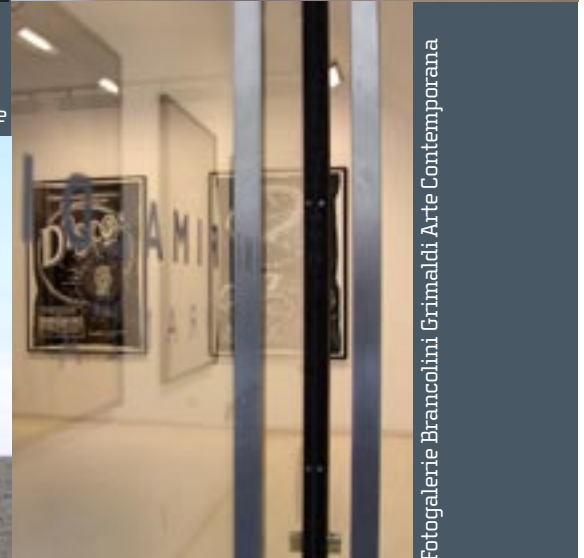
Marco Bolognesi in het Forte di Belvedere

Restaurant Semolina

Forte di Belvedere

Fotogalerie Brancolini Grimaldi Arte Contemporanea

Epoque, met grote keus avondjurken (op nr. 24). Bij Babelle op nummer 32 wordt originele dameskleding verkocht en op nummer 18 verkoopt Soqquadro onder meer antiek metalen speelgoed. Even verderop, in de Matteo Palmieri verkoopt een jonge Argentijnse dame hand gemaakte tassen. Deze zijn zeer betaalbaar en zij maakt slechts één exemplaar per ontwerp. Haute couture dus, maar tegen vriendelijke prijzen. Haar winkel heet Concept Bags. Voor de schoenenverslaafde is het aantal winkels in Florence een waar paradijs, bezoek dan ook even het Ferragamo Museum aan de Piazza Santa Trinita. En wie nog steeds geen genoeg krijgt van mode kan altijd goed terecht in het Palazzo Pitti, waar alle grote mode evenementen plaats vinden. Voor de minder goed gevulde portemonnee heeft Florence twee geheimen. Want even buiten de stad zijn twee outlets te vinden die absoluut de moeite waard zijn. Het enige detail is dat je een auto nodig hebt om er te komen. De eerste outlet is The Mall (afslag Incisa In Valdarno, van de snelweg richting Rome, een kleine 20 minuten rijden). Hier vind je Gucci, Armani, Valentino, Burberry, Pucci, Hogan, Loro Piana, Sergio Rossi. En allemaal tegen zeer schappelijke prijzen. De tweede outlet is de Levanela Prada Outlet (Levanella is de straat/het industriegebied waar de outlet ligt), afslag Valdarno. Lastig te vinden maar met een plattegrond moet het lukken. Grote hotels – zoals Hotel Savoy – hebben bij de lobby plattegronden

waarop genoemde outlets staan aangegeven. Gewoon naar binnen lopen en de plattegrond vragen. Je krijgt deze gratis mee.

MARKTEN EN ANTIK

Florence heeft vele bijzondere winkels, markten, gekke straatjes. Noemenswaardig is de Via de' Neri. Hier is Mc Rae Books. In Florence zijn veel boekhandels, maar er zijn er maar weinig die een buitenlands aanbod hebben. Mc Rae Books verkoopt Engelstalige boeken. De Via de' Neri heeft een rijk palet delicatessenwinkels, het is leuk straatje met grote keus aan lekkernijen van zoet tot hartig en alles wat daartussen in zit. Vele authentieke wijnbarretjes, de bekendste is All'Antico Vinaio, die goed wordt bezocht door de Florentijnen.

Aan de Piazza del Ciompi is permanent een brocanterie. Dit is een (rommel)markt met vele stalletjes, met verkoop van onder anderen lampen, antiek meubilair, tweedehandsboeken. Leuk om een middagje te snuffelen. Een andere markt is de Mercato Ambrogio, aan de Piazza Ghiberti. Dit is een markt met een uitgebreid assortiment kaas, groente, fruit. Hier komen Florentijnen voor dagelijks verse boodschappen. Ben je in het weekend in Florence dan is een bezoek op de zondagmorgen aan de Santo Spirito een 'must', hier wordt een leuke rommelmarkt gehouden. En in de Via Maggio (op weg naar de Santo Spirito) zijn veel

antiekwinkels te vinden, het aanbod is vergelijkbaar met de Amsterdamse Spiegelstraat.

Over het eten in Florence kun je kort zijn; dat is altijd goed. Met één bekende 'maar': vermijd de toeristische plekken. De maaltijden op dergelijke locaties zijn weliswaar niet slecht, maar de prijs/kwaliteit verhouding is niet altijd even wenselijk. In de tips zijn restaurants opgenomen waar je weliswaar toeristen vindt, maar waar het grootste deel van de bezoekers Italianen zijn. Hetzelfde verhaal voor de restaurants geldt ook voor de ijswinkels, waar je in de buurt van de oude brug belachelijk veel geld betaalt voor een ijsje kun je beter even naar Vivoli wandelen aan de Via dell' Isole delle Stinche 7. Probeer de chocolade met sinaasappel...

Niet onvermeld mag hier Semolina blijven. Een klein restaurant waar de tonijn op de kaart fenomenaal is. Het verdient aanbeveling vroeg in de avond te gaan (rond de klok van half acht) omdat je anders lang moet wachten op een tafel. De Florentijnen eten hier zelf graag.

Na een meerdaags bezoek aan Florence kun je vaststellen dat het met het hedendaagse klimaat niet best is gesteld. Wil je toch iets eigentijds beleven op het gebied van kunst, dans en mode is het raadzaam je bezoek te combineren met het Stazione Leopolda, Fabbrica Europa festival. Op de website vind je alle benodigde informatie.

Met dank aan Rick van der Ploeg.

GALERIES EN INSTITUTEN HEDENDAAGSE EN MODERNE KUNST

Fotogalerie Brancolini Grimaldi Arte Contemporana, Vicolo dell'Oro, 12 r, www.brancolinigrimaldi.com
Galleria Alessandro Bagnai, Via C. Saluti 4/r.
Santo Ficara, Via Ghibellina 164/r, www.santoficara.it
Frittelli Arte Contemporanea, Via Val di Marnia 15, www.frittelliarte.it
Poggiali e Forconi, Via della Scala 35/a, www.poggialieforconi.it
Galleria il Ponte, via di Mezzo 42/b, www.galleriailponte.com
Fondazione Studio Marangoni, Via Zenobi 32r, www.studiomarangoni.it
Daniell Ugolini Contemporary, Via Montebello 22/r, www.ugoliniart.com
MNAF, National Alinari Museum of Photography, Piazza Santa Maria Novella 14ar, SACI, Via Sant'Antonino 11, manifesteren zich op verschillende plekken in de stad, raadpleeg de site www.saci-florence.org, lage kwaliteit kunst.

In Forte di Belvedere worden op onregelmatige basis exposities hedendaagse kunst georganiseerd.

In het Palazzo Strozzi zijn regelmatig tentoonstellingen moderne kunst te zien en ook in de Basilica di Sant'Alessandro te Fiesole (in de heuvels van Florence) tentoonstellingen moderne kunst.

Museum Marino Marini, Piazza di S. Pancrazio.

Florence heeft een Biënnale, maar het niveau van de hedendaagse kunst is niet om over naar huis te schrijven. Dit kunstevenement speelt zich af in het Fortezza da Basso Firenze, www.florencebiennale.org.

Omgeving Florence: Museum of Contemporary Art, Prato, www.centropecci.it

THEATER EN DANS

Teatro del Sale, Via dei Macci 111/r. Theater met diner en klassieke concerten, www.teatrodelsale.com

Teatro della Pergola, Via della Pergola, www.pergola.firenze.it

Eigentijds festival, www.fabbricaeuropa.com, gedurende een maand staat Florence in het teken van hedendaagse dans, muziek, mode etc., heeft plaats in Stazione Leopolda, www.stazione-leopolda.com

ETEN EN DRINKEN

Semolina, Piazza Lorenzo Ghiberti, 87, enigszins verborgen restaurant waar veelal alleen Florentijnen zijn te vinden. De tonijn op de kaart is fenomenaal.

Wijnbar Le Volpi e L'uva

Dante, trattoria en pizzeria, Piazza Nazario Sauro 12/r, www.trattoriadante.com

Trattoria del Carmine, Piazza del Carmine, 18r

La Grotta Guelfa, Via Pellicceria, 5r, www.academiadelgusto.it

Il Cibrè, Via Andrea del Verrocchio, met aan de overkant de Cibrè Caffè, in deze omgeving bevinden zich vele leuke restaurantjes

en ook Il Pizzaiuolo (goede Napolitaanse Pizzeria)

Vivoli Il Gelato, lekkerste ijswinkel in Florence, Via dell' Isole delle Stinche 7, www.vivoli.it. Dezelfde eigenaar heeft enkele panden verderop in dezelfde straat ook een delicatessenwinkel La Latteria.

Wijnbar: Le Volpi e L'Uva, enoteca con degustazione, Piazza dei Rossi 1, www.levolpieluva.com, in deze wijnbar enigszins verborgen in een straatje vlakbij de oude brug kun je vrijwel alle goede (Italiaanse) wijnen per glas drinken. Eveneens aanbod verschillende soorten kwaliteitskaas.

Pasticceria Nencioni Falai M., Luisa & C., Via Pietrapiano 24/r.

Aan de Borgo degli Albizi liggen vlak naast elkaar een goede pasticceria (overheerlijke kleine taartjes) en de beruchte chocolatier Vestri

Enigszins verborgen pleintje: Piazza della Passera, met restaurantjes, koffie- en wijnbarretje.

Vivoli ijs

Chalayan, Wilhelm bij Guya aan de Via Por Santa Maria nr. 76/r, Margiela, Bikkembergs, Yamamoto aan de Calimala nr. 20 (vlakbij de oude brug). Borgo Pinti bijzondere winkeltjes. Charmante boetiekjes, tweedehandskleding, vintage, antiek en gebruikte meubels, metalen kinderspeelgoed etc. Vintagewinkel La Belle Epoque, met grote keus avondjurken (op nr. 24), Babelle (nr. 32) originele dameskleding, op nr. 18 Soqqadro, verkoopt onder meer antiek metalen speelgoed.

Hand gemaakte tassen: Concept Bags, Via Matteo Palmieri 6/r, www.solgabriel.com.

Salvatore Ferragamo Museum, Piazza Santa Trinita 5/r, www.salvatorerferragamo.it.

In het Palazzo Pitti vinden alle grote mode evenementen plaats.

Even buiten Florence twee outlets. The Mall, afslag Incisa In Valdarno, met Gucci, Armani, Valentino, Burberry, Pucci, Hogan, Loro Piana, Sergio Rossi, etc. De tweede is de Levanella Prada Outlet (Levanella is de straat/het industriegebied waar de outlet ligt), afslag Valdarno. Voor beide heb je een auto nodig om er te komen, neem de A1 snelweg richting Rome. Grote hotels – zoals Hotel Savoy – hebben bij de lobby plattegronden waarop genoemde outlets staan aangegeven. Gewoon naar binnen lopen en de plattegrond vragen.

BIJZONDERE WINKELS, MARKTEN, STRAATJES, BIOSCOPEN

Mc Rae Books, Engelstalige boeken, Via de' Neri 32.

Aan de Piazza del Ciompi: permanent een brocanterie, (rommel)markt met vele stalletjes, verkoop van onder anderen lampen, antiek meubilair, tweedehands boeken.

Mercato Ambrogio, Piazza Ghiberti, markt met uitgebreid assortiment kaas, groente, fruit.

Elke zondagochtend op de Santo Spirito een rommelmarkt.

In de Via Maggio zijn veel antiekwinkels te vinden, vergelijkbaar met de Amsterdamse Spiegelstraat.

OVERIG

The Florentine, news & views around Florence, Engelstalig, gratis, o.a. te vinden bij boekhandels, verschijnt wekelijks, www.theflorentine.net
Vivi Firenze, verschijnt tweemaandelijks, gratis, www.vivifirenze.it.

In bioscoop Odeon aan de Piazza Strozzi 2, op maandag, dinsdag en donderdag films in originele taal (Engels), vaak voordat ze in Nederland uitkomen, www.cinehall.it.

Het British Institute of Florence (Library and Cultural Centre) heeft een uitstekend filmprogramma vergelijkbaar met de klassiekers van het Filmmuseum

in Amsterdam, Guicciardini 9, www.florencestartpagina.nl, www.vivefirenze.info, www.intoscane.it, www.firenze.turismo.toscana.it

Mc Rae Books